

Neofactorii de productie

Referindu-ne la “neofactorii de productie” trebuie sa avem in vedere trasaturile mai multor elemente: abilitatea antreprenoriala, activitatea manageriala a firmei si proiectul de marketing, comunicarea de tip international privind oferta si solicitarea bunuri si servicii economice, neofactorul “tip economic”, credibilitatea economico- financiara a firmei, credibilitatea psiho- morala, “asteptarea” ca neofactor original si rolul statului in asigurarea dezvoltarii economice.

1. Abilitatea antreprenoriala

Economistul Adam Smith in opera sa “Avutia natiunilor ” a separat functiile capitalistului de cele ale managerului si a evidentiat ca “profiturile” capitalistului exclud “salariile” de management ca plata a “muncii de inspectie si directorat”. Richard Cantillon a denumit “antreprenori” pe cei care dispuneau de oportunitatile pietei de a cumpara ieftin si de a vinde scump, ca urmare a discrepantelor dintre cerere si oferta pe piata.

In prezent, rolul antreprenorului consta in atribuirea de a combina si substitui factorii de productie, in asumarea riscului, incertitudinii si arbitrajului si in promovarea inventivitatii si inovatiei, ca surse inedite de profit.

2. Managementul si marketingul

Pentru realizarea unui management performant, este nevoie de principalele elemente ale realizarii economice.

- a) Realizarea in parametri optimi a planului de afaceri. De asemenea, in demararea si realizarea unei afaceri trebuie sa fie bine definite si structurate cumpararea si vanzarea acesteia.
- b) Un alt element ar fi realizarea unei bune negocieri a afacerilor prin rationamente logice, in functie de parametrii.
- c) Personalitatea managerului implica motivatii manageriale, talent, abilitate in solutionarea conflictelor, capacitate de risc.
- d) Este necesar sa se foloseasca cele mai eficiente metode, tehnici si procedee de conducere, in functie de sistem, programe, rezultate, buget, obiective, la care se adauga si o conducere de tip participativ.

- e) Organizarea managerului pentru obtinerea calitatii totale are in vedere functiile managerului calitatii totale, principiile manageriale ale controlului total, sistemul informational, organizarea calitatii totale a produselor si asigurarea calitatii.
- f) Organizarea performanta a managerului unei forme are in vedere structura de functionare, functiile conducerii firmei, functiile societatii comerciale, gestiunea manageriala asistata de calculator, modernizarea instrumentului managerial, adaptarea unei strategii manageriale eficiente.
- g) Asigurarea unei functionalitati depline a sistemului economico- financiar al firmei consta in stabilitatea clara a atributiilor, competentelor si responsabilitatilor specifice compartimentelor economico- financiare cat si analiza profitului si aprecierea riscului financiar.
- h) Realizarea unui management comercial credibil si avantajos are in vedere atributiile, competentele, responsabilitatile compartimentului comercial, diagrama sa de relatii, functia de marketing a firmei.
- i) Gestionarea eficienta a resurselor umane urmareste cresterea randamentului activitatii de personal, orientarea si selectarea profesionala a personalului pentru activitatile firmei, scolarizarea acestuia, solutionarea conflictelor de munca.
- j) Cresterea activitatii management tehnic si tehnologic al firmei, a managementului productiei si a managementului terotehnic este un alt element al neofactorilor de productie.

In legatura cu obiectivele si strategiile de marketing, se subliniaza urmatoarele elemente:

- a) Proiectul de marketing trebuie sa fie o imbinare de stiinta, arta si abilitate inter- individuala.
- b) In functie de contextul confruntativ se deosebesc: marketingul freudian, marketingul skinnerian si marketingul guerrilla.
- c) Imbinarea marketingului strategic cu marketingul operational.
- d) Prezenta tot mai pregnanta a ciber- marketingului.

3. Informatia si comunicarea

Specialistii in domeniu analizei informatiei si comunicarii vorvesc despre sapte principii capitale in luarea deciziilor:

- a) Informatia trebuie sa cuprinda toate activitatile soci0-umane;
- b) Cu cat informatia originara influenteaza prestatiile de productie si de piata, cu atat mai mare este marja de profit;
- c) Dezvoltarea este determminata pentru marja de profit;
- d) Timpul nu constitue o bariera concurentiala;
- e) Numarul angajatilor nu este determinat, insa calitatea gandirii lor, da;
- f) Capacitatea de comunicare determina succesul de piata;
- g) In comunicare, atractia exercitata de actualitate trece inaintea calitatii.

Prelucrarea informatiei a ajuns o functie electronizata.

Informatia, energia si materia sunt cei mai importanti factori ai economiei moderne. Aceasta este ilustrare, stire, comunicare, relatie, transmisiune.

Informatiile relevante pentru o firma se clasifica in cinci categorii (referitoare la continut, forma, comportament, comportament, relatie si actiune).

O activitate de afaceri incununata de succes presupune manipularea optima a informatiilor.

4. Neofactorul timp economic

Timpul economic este economic prin rolul important pe care il detine economicul in cadrul societatii umane. El surprinde succesiunea, simultaneitatea si transformarile procesuale ale fenomenelor economice.

Dupa formele sale de manifestare, timpul economic se clasifica astfel: timpul-rsursa, sistemul referential.

- A) Clasificand temporalitatea economica putem vorbi de un conventional sau timp istoric.
- B) Timpul fizic se refera la urmatoarele aspecte:
 - a) Timp de pregatire cultural- profesional.
 - b) Timp de aprovizionare si de recrutare.
 - c) Timp managerial.

- d) Timp lucrativ.
 - e) Timp anticipativ sau de previziune.
 - f) Timp de asteptare.
 - g) Timp de marketing sau timp de tatonare.
 - h) Timp de consum.
 - i) Timp liber.
- C) In structura timpului psihologic intra:
- a) Timp de risc.
 - b) Timpul de confruntare.
 - c) Timpul de proiectie.
 - d) Timpul consumarii succesului sau esecului.
 - e) Timpul memoriei afective.
 - f) Timpul de stocare a informatiilor.

Succesul afacerii depinde de modul in care timpul economic este rationalizat.

5. Credibilitatea firmei

Credibilitatea economico- financiara presupune urmatoarele coordonate esentiale:

- a) Garantarea utilitatii bunurilor si serviciilor

Utilitatea se refera la capacitatea unui bun de a satisface o nevoie umana prin folosirea sa in productie sau in consumul final personal.

Functia de utilitate arata ca utilitatea functia unui individ este dependenta de volumul, structura si calitatea bunurilor pe care le consuma. Exista mai multe variante ale acestei functii in teoria economica actuala:

- Functia de utilitate aditiva
- Functia de utilitate a gospodariei
- Functia indirect de utilitate
- Functia pierderilor
- Functia utilitatii managerial

Bunurile economice trebuie sa includa:

- Utilitate anticipate sau utilitate non Neumann- Margenstern
- Utilitate cardinal
- Utilitate economica totala
- Utilitateeconomica unitara
- Utilitate economica marginala

Utilitatea bunurilor care confera acestora valoare de intrebuintare este data de parametrii tehnico- economici ai bunurilor respective.

Consumatorul urmareste si o satisfactie psihologica totala, si o influenta ce are aspectul unei reclame publicitare.

Credibilitatea psiho-morala

Credibilitatea psiho-morala a firmei este un neofactor semnificativ in asigurarea dezvoltarii intreprinderii respective.Ea comporta doua planuri:

a)Principalitatea relatiei patron-angajati.De ambele parti este nevoie de disciplina,rigurozitate,seriozitate,loialitate.Intr-o economie concurentiala este importanta alegerea colaboratorilor.Un bun meneger insufla acestora vitalitate si vointa de castig.

b)Transparenta si loialitatea parteneriatelor

Parteneriatul este o intelegere care vizeaza acordurile dintre firme deciziile de asociere a intreprinderilor. Intelegerea orizontale au forta juridica, inclusiv in situatia in care partile nu au fost de acord.

Reusita parteneriatelor tine si de arta comunicarii si a negocierii. Tehnica intrebarilor este un instrument in formarea convingerilor. Interesele pot fi comune, specifice, negociabile, reale. Negociatorul trebuie sa aiba calitati psihologice.

5. Asteptarea

Acest neofactor original , poate fi exprimat prin “marfurile durabile de capital”.

Darfman a propus ca economia ar consta in doua sectoare: unul care produce marfuri omogene de consum si altul care produce “masini” omogene cu o anumita durata de servicii. Masinile sunt producatoare in sensul ca o anumita cantitate de produse destinate intretinerii masinilor vechi si producerii noilor masini va determina o derulare mai mare a productiei.

“Așteptarea” prezintă costul social de desfășurare a producției de bunuri omogene de consum, în scopul folosirii resurselor eliberate pentru întreținerea și construirea stocului de mașini.

Rata totală de așteptare din economie egalează valoarea totală a mașinilor pentru economie, măsurată prin bunuri omogene de consum, iar stocul de așteptare egalează cantitatea de așteptare în trecut, care este încorporată în stocul existent de mașini.

Perioada medie de producție din economie este media ponderată adecvată perioadelor de investiție ce urmează momentului utilizării factorilor originali.

Forța de muncă și așteptarea sunt factori originali.

Prin introducerea de mașini cu durată mai lungă de exploatare, costul lor inițial este compensat de sarcini mai reduse de întreținere și reparații.

7. Statul

După natura funcțiilor și rolurilor îndeplinite, James Alt și Alea Christal a clasificat statul în 3 tipuri fundamentale: statul protector, statul productiv și statul birocratic sau dictatorial.

Statul ca agent economic autonom caracterizează economia de piață. Acesta reglementează în mod democratic mecanismele economice de funcționare generală.

S-au remarcat următoarele teorii în peisajul confruntărilor contemporane de idei referitor la rolul statului:

- Teoria “statului bunăstării generale” definește etapa postbelică, în țările dezvoltate economic. Ea încearcă să acrediteze ideea depolitizării și dezideologizării publicului, dar este o teză contestabilă că “însulele săraciei” populează lumea fascinantă a capitalului.
- Teoria “statului- garnizoană” subordonează toate activitățile și resursele unor scopuri de ordin militar. Teoria a fost elaborată de H. D. Lasswell în 1937, în perioada războiului chinez-japonez și dezvoltată în cursul celui de-al II-lea război mondial.
- Teoria statului asistencial dispune de măsuri legislative și administrative pentru sprijinirea categoriilor dezavantajate. După cel de-al II-lea război mondial, atât în țările capitaliste cât și în țările cu regim politic rigid, serviciile de sănătate, educație, ajutor de somaj și pensii au fost subvenționate de la bugetul de stat (exemplu SUA).

Rolul pozitiv al statului trebuie să se găsească în următoarele aspecte:

- a) Asigurarea privatizării

Privatizarea constituie procesul de asezare a vietii economice pe criteriul rationalizarii si eficientei economice.

Mica privatizare intseamna aparitia de unitati economice, proprietatea individuala si privata pe baza liberei initiative a agentilor economici. Marea privatizare constituie transformarea unei parti majoritare a intreprinderilor de stat in societati comerciale.

Robert Poole a evidentiat si obstacolele politice in calea privatizarii: concepte gresite referitoare la privatizare, obstacole reale (intocmirea gresita a bilanturilor de cheltuieli, teama de pierdere a locului de munca, teama de somaj, restrictii legale, lipsa finantarii).

Lance Marston propune patru fazea privatizarii: dezvoltarea institutionala , alegerea obiectivelor, transferul proprietatii, supravegherea rezultatelor finale.

b) Un alt rol pozitiv al statului consta in politica de protectie a concurentei. Ea permite functionarea normala a pietei si o mai buna utilizare a resurselor disponibile.

c) Statul se implica in imbunatatirea climatului de afaceri, care permite rezultate superioare celor realizabile prin stimulente fiscale acordate discretionar si care fragilizeaza incasarile bugetare.

d) Politica industrială a statului are in vedere functionarea mecanismelor pietei in domeniul ramurilor si a subramurilor industriale.

e) Pentru dezvoltarea agriculturii si a zonelor rurale, statul asigura liberalizarea preturilor agricole, privatizarea unitatilor economice, promovarea unei politici agricole neutre.

f) Statului ii revine sarcina realizarii unei politici sociale eficiente.

Principalele obiective strategice in domeniul sistemului de pensii trebuie sa fie instituirea echitatii intergenerationale si stabilirea echilibrului financiar a acestuia. In domeniul ocuparii si protectiei somerilor se va urmarii rationalizarea ajutorului de somaj, fluidizarea pietei muncii, limitarea in timp a programului de plati compensatorii, instituirea unor masuri legislative si institutionale echitabile.

Asistenta sociala va fi orientata spre paturile nevoiase. Programele de asistenta sociala sunt rationalizate.

Statul isi asuma sarcina protectiei copiilor institutionalizati. Va sprijini parteneriatele cu ONG-urile din domeniu si un aspect nou, deloc neglijabil este plasamentul copiilor in centre de asistenta de tip familial sau plasamentul familial.

g) Un rol deosebit il are statul prin politica de ocrotire a populatiei. Se remarca libertatea de a alege din partea pacientilor si profesionistilor. Capacitatea de finalizare in acest domeniu este corelata cu nivelul de dezvoltare al economiei.

h) Statul sprijina educatia si dezvoltarea resurselor umane. Un stat de tip asistential urmareste descentralizarea functionarii sistemului national de invatamant si consolidarea autonomiei institutionale a scolilor, liceelor si universitatilor.

In domeniul invatamantului s-a facut trecerea manualelor in sistemul modern al pietei libere si s-a realizat informatizarea unitatilor de invatamant. Un aspect nou este organizarea sistemului national al invatamantului la distanta. Cercetarea stintifica si dezvoltarea tehnologica au fost racordate la standardele mondiale.

I)Protectia mediului este una din problemele majore ale unui stat eficient. O sarcina deosebita este realizarea programului national de masuri, de evaluare si finantare a costurilor reducerii emisiilor de gaze cu efect de sera. In conditiile schimbarii formei de proprietate si de management se urmareste asigurarea integritatii fondului forestier si combaterea eroziunii solurilor, etc. Accentul politicii de mediu s-a deplasat dinspre masurile si actiunile curative inspre cele preventive.